

[Asger Jørgensen.]

skal kunne udbetales, efterhånden som ansøgningerne godkendes.

Vi vil stærkt fremhæve, at man her støtter en gruppe af unge, som har foretaget og bekostet en planlagt uddannelse og dermed har gjort sig fortjent til denne opmuntring. Driftstilskuddet, som tænkes ydet til de unge landmænd, som ikke helt ud opfylder betingelserne, bliver derfor mindre; de har selvfølgelig de samme vanskeligheder, men får et lidt mindre tilskud, ca. det halve. Hvis denne gruppe af unge landmænd efterhånden skulle svinde ind — det tror jeg den gør — vil det være hårdt tiltrængt for dem, der har foretaget en uddannelse og udrustet sig til landmandsgerningen, at de får beløbet overført.

Motiveringen for, at man støtter de unge landmænd, når de skal købe ejendom, er naturligvis den, at samfundet er interesseret i, at der stadig væk er en rimelig tilgang af unge til landbrugserhvervet. Den tilgang, der er nu, er ved at blive katastrofal lav. Jeg vil gerne belyse det med nogle få tal.

I 1968 var der 1.080 mandlige medhjælpere ved landbruget i hver årgang af 21-25-årige. Når man regner med en afgang på 80 pct., som der har været de senere år, vil den årgang, der nu er 16 år, i 1972 være nede på mellem 400 og 500. Det er altså en halvering på 5 år, og det vil sige, at der til den tid kun er 500 unge i en årgang, som står over for at skulle etablere sig. Grunden til denne meget lille tilgang af unge er selvfølgelig de dårlige økonomiske vilkår i almindelighed og desuden de meget store krav om fornøden kapital, men som noget nyt gælder nu også det, at børn fra landdistrikter får samme uddannelse som alle andre børn og derfor har samme muligheder for at vælge andre erhverv, og det vil de gøre i større og større udstrækning. Det må vist også siges, at landmanden af i dag ikke råder sine børn til at fortsætte ved landbruget.

Alle disse ting gør, at tilgangen af unge til landbruget, som er helt nødvendig for, at erhvervet skal kunne fortsætte, er alt for ringe. Hvis en ung landmand foruden det at kunne blive selvejer også kunne vælge at få en forpagtning under betryggende forhold, tror jeg, det kunne friste nogle unge

til at vælge denne form. Det glædede mig at høre landbrugsministeren omtale, at landbokommissionen, som jo har arbejdet med disse spørgsmål, måske kan blive færdig, så det omtalte ekspertudvalg også kan beskæftige sig med ejerforholdet. Jeg tror, at tiden er inde til, at spørgsmålet om en forpagterlovgivning bliver taget op.

Lovgivningen om støtte til unge landmænd bevirker ikke, at det er uden risiko at etablere en landbrugsvirksomhed, men det er en opmuntring til de unge, der har lyst til at være landmænd, og derfor kan vi fra det radikale venstre tilsige en meget velvillig behandling af dette lovforslag i udvalget.

Vivike: Da vor ordfører på grund af det fremskredne tidspunkt er blevet forhindret i at være til stede, skal jeg blot på socialistisk folkepartis vegne sige, at blandt det kompleks af landbrugsordninger, som behandles i dag, er forslaget om udlån til yngre landmænd et af dem, der er nogen fornuft i. Vi ser altså mindre vrangvilligt på det end på de andre forslag og vil også se positivt på det i et udvalgsarbejde.

Landbrugsministeren (*Peter Larsen*): Jeg vil gerne takke ordførerne for tilslutningen til lovforslaget og til de udvidelser og beføjelser, der ligger deri. Jeg er helt tilfreds med, at man ikke alene gav tilslutning, men også fremsatte en lang række andre og på visse områder mere vidtgående tanker. Jeg kan over for dette oplyse, at vi i landbrugsministeriet har indhøstet mange erfaringer, og de erfaringer ligger til grund for en del af de ændringer, der nu foreslås. Det vil stadig være sådan, at langt den overvejende del af de unge landmænd heldigvis kan komme med, men jeg tror stadig væk, det er nødvendigt at opretholde visse kriterier, hvis ikke kravene helt skal forflygtiges.

Hr. Poul Nielsen pegede på et par ting, som lige fortjener en kort kommentar. I princippet er jeg enig i, at sygekassegrænser — for nu at nævne dette i forbindelse med 600.000 kr.s grænsen — er en uheldig ting, men når vi har opretholdt dette, er det, fordi vi, når der er begrænsede beløb til rådighed, er nødt til at sætte begrænsninger ind, hvis disse beløb skal have en rimelig